

НАЦИОНАЛНО СДРУЖЕНИЕ НА ОБЩИНИТЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

София 1111, ул. Голаш 23, тел/факс: +359 2 9434 467, 9434 468, факс: 9434 431 e-mail: namrb@namrb.org

web site: www.namrb.org

НСОРБ
ул. "Голаш" 23
Изм. №
U-1180(3)
02.09.15г.

До
Проф. д-р Борислав Борисов
Председател на Комисията по
въпросите на децата, младежта и
спорта
43-то НС

Относно: Становище по проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за социално подпомагане, сигн. № 502-01-65, Ваш изм. № КДС-553-15-80/02.09.2015 г.

Уважаеми г-н Борисов,

По повод цитирания законопроект, изразяваме следните принципни бележки и конкретни предложения:

I. Принципни бележки

- **Подкрепяме въвеждането на изискване за предоставяне на услугите въз основа на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа** като считаме, че законът следва да даде по-голяма яснота и относно индивидуалния план за подкрепа, който ще се разработва от същия мултидисциплинарен екип, изготвил оценката и по който ще се предоставят социалните услуги в специализирани институции и социални услуги в общността от резидентен тип. Необходимо е акцентът да се постави върху ефекта за потребителите, а не само върху услугите и на тази база да се постигне допълване на мерките и дейностите за социално включване.
- Оценяваме положително идеята за консолидиране на изискванията за критериите и стандартите за качеството им в един нормативен акт, какъвто е **Правилникът за прилагане на закона**, а не разполагането им в отделни методики, както е понастоящем;
- **Предлагаме изцяло нов подход за управление на таксите за социални услуги, съобразен с вида на услугата и отговорностите на общините – за всички услуги, делегирани от държавата дейности, предоставяни от общините**, за които таксите досега бяха централизирани във Фонд „Социална закрила“ към МТСП, да се прилага общия принцип за определяне на **разходоориентиран размер в съответствие със ЗМДТ (Раздел III)**, като приходите от такси да постъпват по **общинските бюджети** и да се **разходват за социалните услуги**. По този начин ще отпаднат и допълнителните изисквания за осъществяване на контрол и санкциониране на общините инспектората, тъй като одитирането на дейността по администриране на приходите по ЗМДТ, подлежи както на предварителен, така и на последващ контрол по ЗФУКПС, ЗВОПС, ЗАДФИ и ЗСП;
- Считаме, че **рискът от тримесечно неплащане на съответната такса от потребителя следва да бъде преодолян на първо място с актуализиране на индивидуалната оценка и на плана за подкрепа на лицето**, където да се предвидят и други форми на социална подкрепа и едва тогава да се пристъпва към прекратяване ползването на услугата;

- Законопроектът не урежда и обществените отношения, свързани с интегрираните междусекторни услуги и не поставя изисквания за тяхното качество;
- Необходимо е да се потърси решение на актуалния проблем относно спестяванията и имотите на лица, ползващи социални услуги след тяхната смърт, в случай, че същите нямат близки или роднини или не поддържат контакти с тях.

II. Конкретни предложения

1. По §1

Предлагаме следната редакция на т.1, буква „г“:

„ г) разрешава откриване, закриване, промяна на вида, местоположението и капацитета на социални услуги, когато са делегирани от държавата дейности, *като предоставя на министъра на труда и социалната политика информация по общини и по видове услуги във връзка с подготовката на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели, бюджетни прогнози, проекта на годишния закон за държавния бюджет.*“

Мотиви: Съобразяване с разпоредбите на чл.69, ал. 3 и ал.4 и чл.71, ал. 3 от Закона за публичните финанси. Предложението цели да се осигури съответствие с изискванията относно дългосрочното планиране и прогнозиране на социалните услуги и размерите на стандартите за делегираните от държавата дейности със съответните натурални и стойностни показатели.

2. По §3

Предлагаме разпоредбата на чл. 16, ал.7 да отпадне.

Мотиви: Законът за публичните финанси е специален по отношение на предложената уредба, като в тези случаи се прилагат нормите на чл. 52, ал.1, т.1, б. „а“, чл. 53, чл. 71 и §1, т.11 от ДР на същия закон. Не би следвало Законът за социално подпомагане на разграничава услугите според източника на финансиране, при условие че отпадна и изкуственото разделяне на дейностите на делегирани и местни, със съответното изброяване на видовете разходи, които се покриват.

3. По §5

3.1. Предлагаме в чл. 17, новите ал. 5, 6 и 7 да отпаднат.

3.2. Предлагаме чл. 17, ал. 8 да придобие следната редакция:

„Чл.17 (8) При неплащане за повече от три последователни месеца на такса за ползване на социална услуга, планът по чл. 16, ал. 4 се ревизира от нов мултидисциплинарен екип.“

3.3. Предлагаме в чл. 17 да се създаде нова ал. 9 със следното съдържание:

„Чл.17 (9) Ако след изпълнението на ревизирания индивидуален план за подкрепа при условията на ал. 8, лицето не заплати дължимата таксата за ползване на социална услуга в рамките на три последователни месеца, предоставянето на услугата на лицето се прекратява.“

Мотиви: Съгласно принципните ни бележки считаме, че досегашния модел на централизиране на приходите от такси във Фонд „Социална закрила“ е неефективен и нецелесъобразен, тъй като липсва възможност за оценка на полезния ефект за представителите на съответна целева група и/или за територията на съответната община. В този смисъл и при условие, че приходите от такси за ползване на социални услуги – делегирани от държавата дейности постъпват в общините, на първо място ще отпадне необходимостта от контрол и обмен на подробна информация с МТСП и на следващо място - таксите ще се определят съобразно реалните разходи за издръжка на съответната услуга и ще се използват за развитието ѝ.

С оглед на принципите на социалното подпомагане, считаме за ограничително предлаганото изискване за принудително прекратяване на ползването на услуги при

невъзможност за плащане. Предложенията ни за нов ал. 8 и 9 дава възможност преди да се пристъпи към подобна стъпка, да бъдат реализирани допълнителни мерки в подкрепа на лицата, вкл. и да се осигури възможност да бъде ревизиран индивидуалния план за подкрепа.

4. По §7

4.1. Относно §7, т.3

Предлагаме следната редакция на новите ал. 7 и ал. 8:

„(7) При възлагане управлението на социални услуги по ал. 3, общинският съвет определя условията и реда за провеждане на процедурата, като услугата се възлага комплексно в рамките на утвърдения стандарт за съответната делегирана от държавата дейности по натурални и стойностни показатели за срока на договора.

(8) При изтичане на срока, за който е възложено управлението на социална услуга по ал. 3, кметът на общината провежда нов конкурс или предлага на общинския съвет организирането на нейното предоставяне от общината.“

Мотиви: Предложенията са редакционни и целят постигане на съответствие с общите принципи за прозрачност и разпределение на правомощията на органите на местното самоуправление при планирането и управлението на социалните услуги. Считаме, че приравняването на правилата за предоставяне и финансиране на социалните услуги към тези, отнасящи се за системата на делегираните бюджети в образованието е нецелесъобразно, тъй като става въпрос за различни субекти и собственост. Налице са достатъчно гаранции за целевото разходване на средствата от общата субсидия за финансиране на делегираните от държавата дейности както в ЗПФ, така и в годишния ЗДБРБ. В тази връзка предложението ни дава по-добра редакция и повече възможности на местно ниво да се въведат унифицирани изисквания за възлагане, при спазване на принципите за публичност и прозрачност и на бюджетните правила.

5. Други предложения

Предлагаме чл. 17, ал. 3 да придобие следната редакция:

„Чл. 17 (3) Таксите за социални услуги, финансирани с обща субсидия за финансиране на делегираните от държавата дейности и/или от общинския бюджет, се определят и заплащат по реда на Закона за местните данъци и такси.“

Мотиви: И към момента съгласно чл. 86 от Закона за местните данъци и такси е възможно лицата, ползващи общински социални услуги, да заплащат месечна такса в размер на съответстващата реална издръжка на едно лице. В случай, че за делегираните от държавата дейности се определя съответна такса, то нейният размер ще бъде изцяло разходоориентиран, т.е. потребителите на услугите няма да заплащат по-високи такси. В същото време ще се създадат стимули за по-ефективен контрол, както от общините, така и от органите на Сметната палата. Предложението ни не изключва възможността приходите от таксите за някои услуги, за които в закона е определено, че постъпват в приход на държавния бюджет, да продължат да бъдат администрирани от общините съгласно предвидения ред.

Като се надяваме, че предложенията ни ще бъдат взети под внимание, оставам

С уважение:

Гинка Чавдарова
Изпълнителен директор

